

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๒๓

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครจิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราร์แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวศุภิษา เชื้อรอด
๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์
๓. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง	ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
๒. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเชิฐียร	ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย
๓. นางสาวคณินิจ แซ่เฮง	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๔. นางรัชนี รุจิขจรเดช	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๕. นางสาวจีระ พุ่มพวง	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๖. นางสาวสุจิตตา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๒๒ วันพุธ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. บางมาตรา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่มาตรา ๕๗ เป็นต้นไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๕๗

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการ ในการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เชื่อว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๐ วันจันทร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กรรมการ เลขานุการ ผู้อำนวยการ เลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้ง คตชอ กรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เชื่อว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า โทษที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้เหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดซึ่งเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือไม่ เมื่อเทียบกับโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดฐานต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความผิดที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้เป็นความผิดฐานใด และเหตุใดความในวรรคหนึ่งจึงใช้ความว่า “การปฏิบัติงาน”

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้ นำมาจากความในมาตรา ๔๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมความว่า “ปฏิบัติงาน” เป็น “ปฏิบัติหน้าที่”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๔๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ มุ่งเน้นคุ้มครองผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้ง เช่นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการที่แต่งตั้งให้มีหน้าที่สอบสวนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น แต่หากเป็นการกระทำความผิดต่อเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ก็จะเป็นความผิดฐานต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความผิดในร่างมาตรานี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการเลือกตั้งเท่านั้น จึงควรนำความผิดนี้ไปกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ ในส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำความผิดในร่างมาตรานี้ มีประเด็นที่

จะต้องพิจารณาว่า ควรกำหนดให้ความผิดตามร่างมาตรานี้มีโทษเท่ากับกับความผิดฐานต่อสู้อหรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา หรือควรกำหนดให้มีโทษที่สูงกว่าเพราะเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า โทษที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้เหมาะสมแล้วหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า โทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดในร่างมาตรานี้เท่ากับโทษที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ในคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๐ ที่ประชุมเห็นว่าควรกำหนดให้มีโทษสูงขึ้นเพราะเป็นความผิดที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ความผิดฐานต่อสู้อหรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดอาญาทั่วไป แต่ความผิดฐานขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามร่างมาตรานี้เป็นความผิดเฉพาะที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งส่งผลกระทบมากกว่าความผิดทั่วไปจึงควรกำหนดโทษให้สูงกว่าความผิดฐานต่อสู้อหรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกระทำความผิดในวรรคหนึ่งเป็นความผิดทั่วไป จึงควรกำหนดโทษไว้เท่ากับความผิดฐานต่อสู้อหรือขัดขวางเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ส่วนความในวรรคสองนั้นควรเพิ่มเติมเจตนาพิเศษ “เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม” ไว้ด้วย เพื่อเพิ่มเหตุที่จะทำให้ต้องได้รับโทษหนักขึ้นในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดมีเจตนาที่จะให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานหน้าที่ของคณะกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ตนหรือกรรมการหรืออนุกรรมการในตบชปฏิบัติซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองห้าปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานหน้าที่ของคณะกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ตนหรือกรรมการหรืออนุกรรมการในตบชปฏิบัติซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองห้าปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕๘

“มาตรา ๕๘ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการ และอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่

เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คณะกรรมการอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๐ วันจันทร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๘ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการ ๕๕หรืออนุกรรมการที่ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คณะกรรมการ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดโทษไว้น้อยเกินไป และถ้อยคำที่กำหนดไว้ยังไม่มีความเหมาะสม จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๘ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการ ๕๕หรืออนุกรรมการที่ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คณะกรรมการ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓๓ เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๘ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการ ๕๕หรืออนุกรรมการที่ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คณะกรรมการ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓๓ เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖๐

“มาตรา ๖๐ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการหรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในการเลือกตั้ง หรือกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตหรือประพฤตินิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๐ วันจันทร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการหรืออนุกรรมการที่ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในการเลือกตั้ง หรือกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ถ้อยคำที่ใช้ในร่างมาตรานี้ยังไม่เหมาะสม

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้ นำมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่เสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในประมวลกฎหมายอาญาใช้ถ้อยคำอย่างไรในความผิดที่เกี่ยวกับการกระทำการหรือไม่กระทำการของเจ้าหน้าที่อันเป็นคุณเป็นโทษต่อบุคคลอื่น

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า มาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ใช้ความว่า “กระทำการ หรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้มีการกำหนดการกระทำหลายอย่างไว้ในมาตราเดียวกันจึงอาจทำให้เกิดความสับสน และสอบถามว่า การกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่กับการประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความแตกต่างกันอย่างไร

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๑๒๓/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยไม่ชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และมีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไว้ด้วยว่า ในกรณีที่มีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมอบหมายปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า พฤติการณ์แห่งการกระทำของการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในการเลือกตั้ง การกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริต และการประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ แตกต่างกันอย่างไรร

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้นำมาจากความในมาตรา ๒๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดหลายเรื่องไว้ในมาตราเดียวกัน ประกอบกับพฤติการณ์ของการกระทำความผิดทั้งสามกรณีที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ยังมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันหรือมีลักษณะของการกระทำที่ซ้อนทับกันอยู่ จึงอาจทำให้เกิดความยุ่งยากในการบรรยายฟ้องของพนักงานอัยการ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากการกระทำความผิดเข้าลักษณะการกระทำความผิดใด พนักงานอัยการก็จะบรรยายฟ้องไปตามลักษณะแห่งการกระทำความผิดที่กำหนดไว้แล้ว และในกรณีที่เป็น การกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตก็ต้องเป็นกรณีที่มีการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย

ประธานกรรมการสอบถามว่า การกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตนั้นเป็นการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษ อาจเป็นการกระทำที่มีได้แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นเพียงการกลั่นแกล้งกันได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกลั่นแกล้งเป็นการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นโทษแก่บุคคลอื่นซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดทันทีไม่ว่าจะมีการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ดังนั้น กรณีที่มีการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายจึงอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ อีก และความว่า “การกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่” จึงน่าจะมีความหมายครอบคลุมการกระทำความผิดทั้งสามกรณีแล้ว ยกเว้นเรื่องการละเว้นการกระทำเท่านั้นที่ยังไม่ครอบคลุม ซึ่งอาจกำหนดเพิ่มเติมไว้ก็ได้ ส่วนความว่า “ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษ” นั้น ไม่ต้องกำหนดไว้ก็ได้ เพราะเมื่อกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ไม่ว่าจะมีเจตนาทุจริต หรือเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อบุคคลใดก็เป็นความผิดทั้งนั้น

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ควรกำหนดโทษให้หนักขึ้น ในกรณีที่การกระทำนั้นเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อบุคคลอื่นไว้ด้วยหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การไม่กำหนดให้การกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่เป็นความผิดในทางอาญาก็ต่อเมื่อมีเจตนาพิเศษที่ประสงค์จะให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือให้เป็นคุณหรือโทษต่อบุคคลใด อาจทำให้การกระทำของเจ้าหน้าที่ที่กระทำการตามระเบียบตามที่ตนเองเข้าใจเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ก็กำหนดโทษไว้ค่อนข้างต่ำ คือ มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปีเท่านั้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า กรณีที่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งล้มบันทึกลงในสมุดรายงานประจำหน่วยเลือกตั้งตามระเบียบก็อาจเป็นการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดชอบแม้ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา กรณีที่มีได้มีเจตนากระทำความผิดย่อมไม่มีความผิด ส่วนการละเว้นการกระทำที่เป็นความผิดก็ต้องเป็นการละเว้นการกระทำ

โดยเจตนาเช่นกันจึงจะเป็นความผิด และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกในสมุดรายงานประจำหน่วยเลือกตั้งก็อาจเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อพรรคการเมืองได้ ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์จะให้พรรคการเมืองและนักการเมืองกระทำการโดยสุจริต ก็ควรต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งต้องไม่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า บางกรณีอาจเกิดการตีความว่า การกระทำที่ไม่ถูกระเบียบนั้น เป็นการกระทำโดยเจตนาได้ โดยไม่คำนึงถึงเจตนาชั่วในการกระทำความผิด

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกระทำความผิดตามร่างมาตรานี้เป็นการกระทำโดยเจตนาธรรมดา คือ การกระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำเท่านั้นไม่เกี่ยวกับเรื่องของเจตนาชั่วหรือเจตนาทุจริต

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า บางครั้งศาลก็ตีความว่าการกระทำที่ไม่ถูกระเบียบนั้น เป็นการกระทำโดยรู้สำนึกแล้วถือว่ามีเจตนาในการกระทำความผิด โดยการรู้หรือไม่ว่าการกระทำนั้นถูกหรือไม่ถูกระเบียบหรือไม่ศาลจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ในเรื่องนี้เห็นว่าการกระทำที่เป็นเพียงการกระทำที่ไม่ถูกระเบียบไม่น่าจะเป็นความผิดในทางอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีเช่นนั้นจะต้องกลับไปใช้หลักในกฎหมายอาญาที่ว่า ข้อเท็จจริงใดถ้ามีอยู่จริงจะทำให้การกระทำไม่เป็นความผิด หรือทำให้ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ หรือได้รับโทษน้อยลง แม้ข้อเท็จจริงนั้นจะไม่มีอยู่จริง แต่ผู้กระทำสำคัญผิดว่ามีอยู่จริง ผู้กระทำย่อมไม่มีความผิด หรือได้รับยกเว้นโทษ หรือได้รับโทษน้อยลง แล้วแต่กรณี ซึ่งศาลก็ต้องนำมาพิจารณาด้วย ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือระเบียบที่กำหนดขึ้นก็จะต้องมีการตีความ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ไว้เสียก่อน หากยังมีข้อสงสัยหรือไม่มีความชัดเจนก็อาจสอบถามไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอบถามข้อสงสัยนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองสอบถามข้อสงสัยไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ต้องตอบข้อสงสัยดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ อาจต้องกำหนดไว้ในลักษณะเช่นนี้ด้วย และอาจกำหนดให้กรณีที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ดำเนินการตอบข้อสงสัย จนทำให้ผู้ที่สอบถามข้อสงสัยได้กระทำความผิดให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่ในการตอบข้อสงสัยมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย

- มีกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงมีการเทียบโทษจำคุกหนึ่งปีเท่ากับโทษปรับสองหมื่นบาท และเหตุใดจึงให้เป็นดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ และเห็นว่าโทษปรับที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้อาจเป็นจำนวนเงินที่น้อยเกินไปสำหรับผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี

ประธานกรรมการชี้แจงว่า โทษปรับที่กำหนดไว้สำหรับความผิดต่าง ๆ นั้น กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงฐานะทางการเงินของผู้ที่มีรายได้น้อยเป็นสำคัญ เพราะบางคนอาจไม่มีเงินพอที่จะชำระค่าปรับได้ และเมื่อไม่มีเงินพอที่จะชำระค่าปรับได้ก็ต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ และเหตุที่ต้องให้ศาลมีดุลพินิจในการกำหนดโทษก็เพราะการกระทำความผิดมีลักษณะ พฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำที่แตกต่างกัน จึงควรให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจกำหนดโทษตามพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิดได้ และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งผู้ใดกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นต้นเหตุหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในคราวเลือกตั้ง หรือกระทำตน

หรือละเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเป็นเวลาสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการหรืออนุกรรมการที่ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งผู้ใดกระทำการอันวิเศษดังต่อไปนี้ให้พ้นจากตำแหน่งหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดในคราวเลือกตั้ง หรือกระทำตามวรรคหนึ่งหรือละเว้นการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเป็นเวลาสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง”

มาตรา ๖๒

“มาตรา ๖๒ ผู้ซึ่งให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตามมาตรา ๔๐ ถ้าได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นเท็จ เพื่อจะแก่งัดให้บุคคลใดถูกดำเนินคดีตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๐ วันจันทร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๒ ผู้ซึ่งให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตามมาตรา ๔๐ ถ้าได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นเท็จ เพื่อจะแก่งัดให้บุคคลใดถูกดำเนินคดีตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดความในร่างมาตรานี้จึงกำหนดโทษเพื่อเอาผิดผู้ซึ่งให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูล

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดขึ้นสืบเนื่องมาจากหลักการในการกันตัวผู้ร่วมกระทำผิดไว้เป็นพยานตามร่างมาตรา ๔๐ ประกอบกับความเห็นของที่ประชุมซึ่งต้องการให้กำหนดให้การให้ข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อกันแก่งัดบุคคลอื่นเป็นความผิด

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากรู้ว่าการให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นเท็จจะต้องยกเลิกการกันตัวผู้นั้นไว้ เป็นพยาน และดำเนินคดีกับผู้นั้นในความผิดที่ได้ร่วมกระทำความผิดกับผู้อื่นทันที ซึ่งโทษในความผิดดังกล่าวอาจสูงกว่าโทษที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ จึงเสนอตัดร่างมาตรานี้ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๖๒ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๖๓

“มาตรา ๖๓ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระโดยไม่รวมถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดไม่แต่งตั้งผู้แทนหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วมิได้ส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ โดยให้ถือตามวันที่ประธานหรือกรรมการผู้นั้นได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

การวินิจฉัยตามวรรคสาม ถ้าคณะกรรมการสรรหาไม่คำวินิจฉัยว่าประธานหรือกรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งให้ประธานหรือกรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๒๑ วันอังคาร ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรานี้

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันจะดำรงตำแหน่งต่อไปได้หรือไม่ และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะนำมาใช้บังคับกับคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันนับตั้งแต่วะยะเวลาใดระหว่างวันที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในการประชุมที่ผ่านมา ที่ประชุมได้หารือในประเด็นการกำหนดให้นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับกับคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบันตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งว่าจะสามารถผ่อนปรนระยะเวลาให้ได้หรือไม่ การผ่อนปรนให้ใช้บังคับในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับอาจทำให้กรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ เพราะมีคุณสมบัติครบถ้วนในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ และในกรณีของผู้ที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ขณะที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ครบห้าปี แต่เมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งแล้วก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งศาสตราจารย์อีกเลยจะสามารถนับระยะเวลาในระหว่างที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ศาสตราจารย์จนถึงวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ ในส่วนของผู้พิพากษา ตุลาการศาลปกครอง และอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าที่พ้นจากตำแหน่ง

มาแล้วตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งไม่สามารถนับระยะเวลาจนถึงวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับได้ การขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาเป็นวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับจะกระทำได้หรือไม่ และจะมีผลเป็นอย่างไร

ประธานกรรมการสอบถามว่า ที่ประชุมได้ข้อสรุปอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ที่ประชุมเห็นว่าอาจกำหนดให้นำคุณสมบัติมาใช้บังคับในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ และให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติ เพราะคณะกรรมการสรรหาดังกล่าวมีอำนาจในการยื่นระยะเวลาลงได้

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับหน้าที่และอำนาจที่เพิ่มขึ้น การกำหนดให้นำคุณสมบัติที่กำหนดไว้มาใช้บังคับกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับน่าจะเหมาะสม เพราะถือว่าเป็นวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจใหม่ตามรัฐธรรมนูญ ในส่วนของผู้ที่เคยเป็นหรือเคยเป็นศาสตราจารย์นั้น ก่อนเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ไม่ครบระยะเวลาห้าปี หรือไม่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ก็จะขาดคุณสมบัติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรา ๒๐๐ ของร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ได้กำหนดให้ต้องมีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องกัน หากมีผลงานเพียงชิ้นเดียวและมีการแพร่หลายหรือใช้เป็นตำราเรียนอยู่ในขณะนั้นก็ถือว่ามีความสมบูรณ์แล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ที่ยังทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ หรือประเมินผลงานทางวิชาการก็น่าจะถือว่ายังมีผลงานทางวิชาการอยู่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ผู้ที่ได้รับเชิญไปบรรยายหรือปาฐกถาในเวทีระหว่างประเทศก็น่าจะถือว่ายังมีผลงานทางวิชาการอยู่เช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขณะที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณายกร่างความในมาตรา ๒๐๐ ของร่างรัฐธรรมนูญนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้คำนึงถึงผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ด้วยจึงกำหนดไว้ว่า “เป็นหรือเคยเป็น” ในวันที่สมัครผู้นั้นเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วห้าปี แม้ผู้นั้นจะเกษียณอายุราชการไปแล้ว แต่ว่ายังมีผลงานทางวิชาการแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบันก็ถือว่ามีความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว ปัญหาที่จะต้องพิจารณา คือ ความในมาตรา ๒๐๐ ของร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้นำตั้งแต่วันที่สมัคร คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะใช้หลักกฎหมายใดมาผ่อนปรนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหา มีอำนาจลดระยะเวลาลงได้แต่ไม่น้อยกว่าสองปี

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรณีที่มีคุณสมบัติครบถ้วนอยู่ในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ ก็ควรกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ปัญหาอยู่ที่ว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้นับระยะเวลาตั้งแต่เมื่อใด

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรทำความเข้าใจให้ตรงกันเสียก่อนว่า การดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนั้น หมายความว่า ต้องเป็นอาจารย์ประจำในตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วห้าปี หากเกษียณอายุราชการแล้วจะไม่มีภาระนับระยะเวลาต่อใช้หรือไม่ หากเข้าใจตรงกันแล้วการกำหนดให้ระยะเวลาตั้งแต่เมื่อใดก็จะมีปัญหา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า อาจารย์ที่เกษียณอายุราชการไปแล้วบางส่วนก็ยังคงทำหน้าที่สอนหนังสือ หรือเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ หรือทำหน้าที่ในการประเมินผลงานทางวิชาการหรืองานวิจัย ก็น่าจะถือได้ว่ายังคงทำหน้าที่ในทางวิชาการอยู่ ในส่วนประเด็นของผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์นั้น หากถือว่าการมีผลงานทางวิชาการไม่ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดหากยังคงแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันถือเป็นผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ด้วย ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ เพราะไม่มีความแตกต่างในการกำหนดเรื่องการมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ไว้หรือไม่ เพราะอาจารย์ทุกคนย่อมมีผลงานทางวิชาการทั้งนั้น ดังนั้น การมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์นั้น ควรจะต้องเป็นกรณีที่มีการทำผลงานทางวิชาการในระหว่างห้าปีนั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ที่สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการแล้วต่อมาได้เสียชีวิตไป ก็ถือว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวยังเป็นที่ประจักษ์อยู่ เนื่องจากมีผู้ให้ความสนใจนำหลักวิชาการในผลงานวิชาการดังกล่าวมาใช้ แม้ศาสตราจารย์ผู้สร้างสรรคงานจะได้เสียชีวิตไปแล้วก็ตาม

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๒๓๒ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้บัญญัติว่า “(๔) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และยังมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์” ซึ่งการพิจารณาว่าศาสตราจารย์คนใดยังดำรงตำแหน่งอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือไม่นั้น การนับระยะเวลาว่าบุคคลใดเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยมาแล้วห้าปีหรือไม่ จะต้องนับระยะเวลาขณะที่ดำรงตำแหน่งในมหาวิทยาลัยอยู่จริงเท่านั้น ดังนั้น หากศาสตราจารย์คนใดพ้นจากการดำรงตำแหน่งในมหาวิทยาลัยไปแล้วก็จะไม่นับระยะเวลาดังกล่าวรวมเข้าด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะตีความอย่างเคร่งครัดในเรื่องการนับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วห้าปีนั้น การเริ่มนับระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยหากกำหนดให้นับเวลาตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ ย่อมจะไม่เกิดประโยชน์ เนื่องจากอาจมีบุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และปัจจุบันไม่ได้ดำรงตำแหน่งในมหาวิทยาลัยแล้วเป็นจำนวนมากที่ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรอิสระ ดังนั้น ควรตีความเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วห้าปี แม้จะเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ครบห้าปีก่อนร่างรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ต้องถือว่ามีความสอดคล้องตามมาตรา ๒๓๒ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า คุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ได้อนุโลมนำความในมาตรา ๒๓๒ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ ซึ่งเป็นเรื่องคุณสมบัติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับได้มีการบัญญัติมาตรา ๒๓๒ (๗) ขึ้นมาอีกอนุมาตราหนึ่ง กล่าวคือ สามารถนำระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นมาบวกรวมกับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอื่นได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบปี ดังนั้น ต้องนับระยะเวลาจากวันที่เคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยอยู่จริงเท่านั้น นอกจากนี้ ความว่า “มีผลงานเป็นที่ประจักษ์” หมายถึง จะต้อง มีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับยุคและสมัยของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การบัญญัติความว่า “มีผลงานเป็นที่ประจักษ์” ไว้ในร่างรัฐธรรมนูญนั้น ไม่จำเป็นต้องมีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกกรณีไป เนื่องจากผลงานทางวิชาการบางเรื่องอาจมีผู้นำมาศึกษาอย่างต่อเนื่องแม้ว่าผู้สร้างสรรค์งานวิชาการเรื่องดังกล่าวจะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม ก็ต้องถือว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นที่ประจักษ์เช่นกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า การกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของกรรมการในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับจะกำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งได้ต่อไปเป็นระยะเวลาเท่าใดนั้น มีแนวคิดเป็นสามแนวทาง คือ ๑) นำเอาหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้กรรมการในองค์กรอิสระดำรงตำแหน่งต่อไปได้เพียงครึ่งวาระ ๒) นำเอาหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้กรรมการในองค์กรอิสระดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ และ ๓) ยึดตามคุณสมบัติที่บัญญัติตามร่างรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาบทเฉพาะกาลในมาตรา ๒๗๓ ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ สามารถกำหนดระยะเวลาให้กรรมการในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ร่างรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ โดยกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

สำหรับเรื่องคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ร่างรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ในการพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการควรยึดหลักการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๒ ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ ส่วนเรื่องการนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในแต่ละอนุमतานั้น จะเป็นไปตามหลักการของการนับระยะเวลาตามมาตรา ๒๓๒ วรรคสาม โดยไม่ควรนำเรื่องการนับระยะเวลาโดยให้ถือตามวันที่กรรมการคนดังกล่าวได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเป็นเงื่อนไขในการวินิจฉัยเรื่องคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๖๓ วรรคสาม

- มีกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาบทเฉพาะกาลในมาตรา ๒๗๓ ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ที่กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป อาจเป็นการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งไม่ยุบองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ดังนั้น เมื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้องค์กรอิสระเหล่านี้ก็ยังคงอยู่ต่อไปโดยไปกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญในแต่ละฉบับ อย่างไรก็ตาม เรื่องคุณสมบัติของกรรมการในองค์กรอิสระควรคำนึงถึงคุณสมบัติที่บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า มีผู้ตีความมาตรา ๒๗๓ ของร่างรัฐธรรมนูญแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ ๑ ตีความว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่จะยกร่างขึ้นใหม่นี้จะต้องไม่ขัดกับหลักการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ โดยให้กรรมการในองค์กรอิสระสิ้นสภาพไป สำหรับกลุ่มที่ ๒ ตีความว่าการดำรงตำแหน่งของกรรมการในองค์กรอิสระนั้นจะให้ดำรงตำแหน่งต่อไปหรือไม่อย่างไรต้องบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ เพื่อยกเว้นหลักการเรื่องคุณสมบัติ และให้สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ เนื่องจากกรรมการในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ร่างรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะที่ประชุมจะกำหนดให้กรรมการในองค์กรอิสระดำรงตำแหน่งต่อไป หรือจะกำหนดให้ความเป็นกรรมการในองค์กรอิสระสิ้นสุดลงก็ตาม ย่อมไม่ขัดกับร่างรัฐธรรมนูญนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๖๓ วรรคสี่ ความว่า “การวินิจฉัยตามวรรคสาม ถ้าคณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานหรือกรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งให้ประธานหรือกรรมการผู้หนึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่” อาจเป็นการบัญญัติถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากเมื่อมีการวินิจฉัยว่าพ้นจากตำแหน่งแล้วไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติความว่า “...หยุดปฏิบัติหน้าที่” อีก

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสามของร่างมาตรา ๖๓ ความว่า “...โดยให้ถือตามวันที่ประธานหรือกรรมการผู้นั้นได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐...” เป็นการบัญญัติที่ขัดกับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามนั้น ร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้แล้วว่าจะต้องเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันใด ดังนั้น คณะกรรมการสรรหาต้องวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญนี้

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในวรรคสามของร่างมาตรา ๖๓ เป็นประเด็นที่รอการพิจารณาในการประชุมครั้งที่แล้ว ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ร่างรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับนั้น ให้เริ่มนับระยะเวลาในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม นับตั้งแต่วันที่ประธานหรือกรรมการผู้นั้นได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสามของร่างมาตรา ๖๓ โดยให้นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามร่างรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับแก่กรณีการตรวจสอบคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๖๓ ความที่เสนอแก้ไขเป็นดังนี้ “ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดมีขาดคุณสมบัติตรงตามวรรค ๕ และวรรค ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรค ๘ ตัววิเศษณ์ของคณะสรรหาให้เป็นที่สุดหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่”

- มีกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๒๒ บัญญัติโดยใช้ถ้อยคำว่า “ตามรัฐธรรมนูญ” โดยไม่มีคำว่า “แห่งราชอาณาจักรไทย” บัญญัติต่อท้าย

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า หากพบว่าร่างมาตราใดใช้ถ้อยคำว่า “ตามรัฐธรรมนูญ” จะปรับปรุงแก้ไข โดยให้ใช้คำว่า “ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” แทน เพื่อให้การบัญญัติกฎหมายใช้ถ้อยคำเดียวกัน

ประธานกรรมการเสนอให้นำหลักการของร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง มาบัญญัติเป็นร่างมาตรา ๖๓ และให้ตัดความในวรรคสอง และวรรคสาม ของร่างมาตรา ๖๓ ออกทั้งวรรค ความที่เสนอเป็นดังนี้

“ให้ประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐”

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เมื่อพิจารณาเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วเห็นว่า กรรมการที่มาจากองค์กรตุลาการจะไม่มีปัญหาในเรื่องการขาดคุณสมบัติ แต่หากเป็นกรรมการที่มาจากสัดส่วนของอดีตข้าราชการพลเรือน และอาจารย์มหาวิทยาลัย อาจมีปัญหาเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามได้ ประกอบกับได้มีการบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญโดยกำหนดสัดส่วนของกรรมการในองค์กรอิสระที่มาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายมากกว่าผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านอื่นๆ ดังนั้น จึงอาจทำให้กรรมการที่มีสัดส่วนมาจาก

ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์เสียเปรียบในเรื่องการพิจารณาคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๓ ภทขไม่สืบทอดตำแหน่งแต่หน้าที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์การอิสระโดยไม่มีส่วนซึ่งคณะกรรมทรรวมที่ประกอบด้วยสี่ที่ห้าแห่งเพื่อประกอบขเป็นคณะกรรมทรรวมให้สืบทอดตำแหน่งโดยวิธีที่ระบุดีสิบเก้าให้ประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์การอิสระโดยไม่มีส่วนตั้งผู้แทนหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาครบวาระของคณะหนึ่งแล้วมิได้ส่งชื่อผู้แทนให้สืบทอดตำแหน่งโดยวิธีที่ระบุดีสิบเก้า ให้คณะกรรมทรรวมที่ประกอบด้วยสี่ที่ห้าแห่งที่ประกอบด้วยสามที่สี่แห่ง

ภทขไม่สืบทอดตำแหน่งแต่หน้าที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ศาลรัฐธรรมนูญและวุฒิสภามีส่วนประกอบซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดมีคุณสมบัติครบถ้วนมาตรา ๖ และมาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๘ ดำเนินขอของคณะกรรมทรรวมให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๖๔

“มาตรา ๖๔ ให้ประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการใหม่

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยการเท่าที่มีอยู่”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอให้นำหลักการของร่างมาตรา ๖๓ มาบัญญัติความเป็นร่างมาตรา ๖๔ ความที่เสนอเป็นดังนี้

“มาตรา ๖๔ ให้พระชนนและกรรมทรรวมที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนมาตรา ๖ มาตรา ๗ และไม่มีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๘ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

พระทศขันธ์สุธรรมนุญผู้ว่าราชการนครหลวงเวียงจันทน์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระโดยไม่รวมถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ประชาชนนครหลวงหรือที่เรียกว่าประชาชนจังหวัดนครหลวงเวียงจันทน์ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือองค์การอิสระใดไม่แต่งตั้งผู้แทนหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วมิได้ส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ประชาชนนครหลวงหรือที่เรียกว่าประชาชนจังหวัดนครหลวงเวียงจันทน์ เมื่อวุฒิสภาให้ตวงเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับทราบหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับตวงเห็นชอบวุฒิสภาและที่ประชุมซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งนครหลวงหรือที่เรียกว่าประชาชนนครหลวงเวียงจันทน์เพื่อคัดเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประชาชนนครหลวง และสั่งให้ประชาชนวุฒิสภาทราบเพื่อตั้งวันนัดประชุมต่อไปภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

ในกรณีที่ไม่มีผู้พ้นตำแหน่งในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมาธิการสรรหาพระทศขันธ์สุธรรมนุญผู้ว่าราชการนครหลวงหรือที่เรียกว่าประชาชนนครหลวง ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานหรือกรรมการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานหรือกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป”

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- เสนอแก้ไขความในวรรคหกของร่างมาตรา ๖๔ ที่บัญญัติว่า “...และกรรมการซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ...” เนื่องจากการบัญญัติถ้อยคำดังกล่าวไม่สอดคล้องกับมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม ของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติโดยใช้คำว่า “ให้เลือกกันเอง” ดังนั้น จึงเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๖๔ วรรคหก ที่เสนอขึ้นมาใหม่จากความว่า “เพื่อคัดเลือกกันเอง” เป็น “เพื่อเลือกกันเอง”

- มีกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ความในร่างมาตรา ๖๔ วรรคหก ที่เสนอขึ้นมาใหม่ หากเกิดกรณีที่เหลือกรรมการเพียงแค่สองคน อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหกที่เสนอขึ้นมาใหม่ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือก

แล้ว ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๖๓ ประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป”

- มีกรรมการสอบถามว่า หากกรรมการสรรหาที่ได้รับการแต่งตั้งเสียชีวิตหรือลาออกจากตำแหน่ง ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระต้องส่งผู้แทนมาเป็นกรรมการสรรหาใหม่หรือไม่ หรือให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ส่วนกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสอง อาจถือเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจเกิดกรณีศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระแต่งตั้งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหาไว้แล้ว แต่ไม่ได้ส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาก็เป็นได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในวรรคสองที่แก้ไขใหม่กำหนดไว้รองรับกับกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระไม่ส่งชื่อผู้แทนแล้ว โดยให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งที่กำหนดไว้สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับถือเป็นระยะเวลาเร่งรัด และควรกำหนดให้องค์กรที่ฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการภายในระยะเวลานี้ต้องได้รับโทษ เพื่อบังคับให้องค์กรที่มีอำนาจต้องดำเนินการภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสาม เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ไม่มีผู้แทนฝ่ายใดในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมาธิการสรรหาประกอบรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการสรรหาแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสอง จะดำเนินการอย่างไรต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสองก็สามารถตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระขึ้นมาตรวจสอบได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า อาจเกิดกรณีศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระไม่สามารถแต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสองได้ ส่วนความในวรรคหนึ่งที่แก้ไขใหม่กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระมีหน้าที่แต่งตั้งและส่งผู้แทนเป็นกรรมการสรรหาอยู่แล้ว หากไม่ดำเนินการจะถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

- ควรคำนึงถึงกรณีศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระไม่สามารถแต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสองได้ และการกำหนดบทลงโทษสำหรับองค์กรที่ไม่สามารถแต่งตั้งผู้แทนได้อาจไม่เหมาะสม

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสาม เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ประชาชนหรือพรรคการเมืองยื่นข้อกล่าวหาต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาให้คณะกรรมาธิการสรรหาประกอบรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีผู้สมัครผู้สมัครในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมกรสรรหาพรรคชบด้วย
กรรมกรที่ชบอยู่ในกรณีศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุ
อันสมควร ให้ประธานกรรมกรสรรหาแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทราบเพื่อ
ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๔ ให้พรรคชนและกรรมกรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
พรรคชบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พรรคที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามวรรค ๖ มาตรา ๘ และไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามวรรค ๘ ในวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพรรคชบหรือกรรมกรตามพระราชบัญญัติพรรคชบ
รัฐธรรมนูญแล้วต้องชบกรรมกรพรรคชบเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังชบอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าชบ
กรรมกรที่กำหนดในพระราชบัญญัติพรรคชบรัฐธรรมนูญแล้วต้องชบกรรมกรเลือกตั้ง พ.ศ.
๒๕๕๖ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและ
องค์กรอิสระโดยไม่รวมถึงคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งและส่งรายชื่อผู้แทนเพื่อประกอบเป็น
คณะกรรมการสรรหาให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ในกรณีที่พรรคชบกรรมกรพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง เมื่อวุฒิสภาให้ชบเห็นชอบ
บุคคลซึ่งได้รับกรรมกรหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับชบเห็นชอบชบวุฒิสภาและกรรมกรซึ่งยัง
ชบอยู่ในตำแหน่งตามวรรคหนึ่งประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกตนเองชบหนึ่งเป็นพรรคชบกรรมกร และแจ้ง
ให้พรรคชบวุฒิสภาทราบเพื่อชบเห็นชบต่อไปเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วหากศาลรัฐธรรมนูญ
หรือองค์กรอิสระโดยยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมกร
สรรหาเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีผู้สมัครผู้สมัครในสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมกรสรรหาพรรคชบด้วย
กรรมกรที่ชบอยู่ในกรณีศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดไม่แต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุ
อันสมควร ให้ประธานกรรมกรสรรหาแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทราบเพื่อ
ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและ
วินิจฉัยว่าประธานกรรมกรและกรรมกรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
หรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่วินิจฉัยว่าประธานหรือกรรมกรผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือ
มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานหรือกรรมกรผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่
คณะกรรมการสรรหาไม่วินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมกรพ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่ง
ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมกรซึ่งยังอยู่ในตำแหน่ง
ตามมาตรา ๖๓ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมกร และแจ้งให้ประธาน
วุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๖๕

“มาตรา ๖๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๓ วรรคสอง เมื่อได้ดำเนินการวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม และปรากฏว่าประธานกรรมการหรือกรรมการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นจำนวนเท่าใด ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาแทนประธานกรรมการหรือกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง และให้สรรหากรรมการเพิ่มขึ้นอีกสองคนเพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาดำเนินการคัดเลือกและส่งชื่อให้คณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม ทั้งนี้ เพื่อให้มีกรรมการเลือกตั้งตามมาตรา ๖ (๒) ครบถ้วน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอตัดความตอนต้นของร่างมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ความว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๖๓ วรรคสอง เมื่อได้ดำเนินการวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม และปรากฏว่าประธานกรรมการหรือกรรมการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นจำนวนเท่าใด...” ออก และแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง โดยให้ใช้ความดังนี้ “ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๖๔ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการการเลือกตั้งตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ และให้สรรหากรรมการเพิ่มขึ้นอีกสองคนเพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๔”

นอกจากนี้ แก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยตัดความในตอนท้ายความว่า “... ทั้งนี้ เพื่อให้มีกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๖ (๒) ครบถ้วน” ออก และแก้ไขจากความว่า “...คำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม...” เป็น “...คำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๔...” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๖๔ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ความที่เสนอแก้ไขเป็นดังนี้ “ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาดำเนินการคัดเลือกและส่งชื่อให้คณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๔”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๓ วรรคสอง เมื่อได้ดำเนินการวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม และปรากฏว่าประธานกรรมการหรือกรรมการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเป็นจำนวนเท่าใด ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๖๔ ดำเนินการสรรหาแทนประธานกรรมการหรือกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการการเลือกตั้งตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ และให้สรรหากรรมการเพิ่มขึ้นอีกสองคนเพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๔๖๔

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาดำเนินการคัดเลือกและส่งชื่อให้คณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม๖๔ ทั้งนี้ เพื่อให้มีกรรมการเลือกตั้งตามมาตรา ๖ (๒) ครบถ้วน”

มาตรา ๖๖

“มาตรา ๖๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ให้องค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ช่วยเหลือในการตรวจสอบการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นองค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะครบกำหนดเวลาที่ได้รับการรับรองไว้”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในวรรคหนึ่ง ของร่างมาตรา ๖๖ มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาว่าคุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า ได้มีการบัญญัติเรื่องคุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในร่างมาตราใด

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ได้มีการบัญญัติเรื่องคุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในร่างมาตรา ๔๗

ประธานกรรมการสอบถามว่า เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๔๗ แล้ว เหตุใดจึงกำหนดอายุของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ให้มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่าการกำหนดอายุของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ให้มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์นั้น เป็นการนำหลักการเดิมของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาบัญญัติไว้

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๖๖ วรรคสอง ความว่า “...เป็นองค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๓๐...” หมายถึงองค์กรประเภทใด

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า องค์กรเอกชนที่ได้รับการรับรองตามมาตรา ๓๐ ที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๖๖ นั้น หมายถึง องค์กรที่คณะกรรมการการเลือกตั้งให้การรับรองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการออกหนังสือรับรองให้กับองค์กรเอกชนดังกล่าว และในปัจจุบันมีองค์กรดังกล่าวจำนวน ๔๘ องค์กร ซึ่งสามารถแยกองค์กรดังกล่าวออกได้สองประเภทคือ องค์กรที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งมีจำนวน ๒๐ องค์กร และองค์กรที่ไม่เป็นนิติบุคคลมี

จำนวน ๒๘ องค์กร ซึ่งองค์กรเอกชนเหล่านี้จะทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งในการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

- มีกรรมการสอบถามว่า ในการใช้จ่ายเงินขององค์กรเอกชนตามร่างมาตรา ๓๐ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินขององค์กรเอกชนเหล่านี้หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า องค์กรเอกชนตามร่างมาตรา ๓๐ จะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนั้น เงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสนับสนุนให้แก่ องค์กรเอกชนดังกล่าวต้องถูกตรวจสอบการใช้จ่ายเงินโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเช่นกัน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันจะถือประโยชน์จากหน้าที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง เพื่อให้ตนดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระได้หรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า คุณสมบัติของเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการบัญญัติแตกต่างไปจากเดิมหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น มีการบัญญัติในเรื่องของคุณสมบัติเพิ่มเติมจากเดิม โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการเลือกตั้งต้องไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในระยะเวลาสิบปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสองความว่า “ตามมาตรา ๓๐” มีที่มาอย่างไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้นำเนื้อหาเดิมของร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙ มายกร่างเป็นร่างมาตรา ๓๐ โดยมุ่งเน้นในเรื่องกลุ่มบุคคลหรือองค์กรเอกชนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรเอกชนตามร่างมาตรา ๓๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า องค์กรเอกชนมีมาตั้งแต่ร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ปัจจุบันมีองค์กรเอกชนจำนวนมากทั่วประเทศทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการสังเกตการณ์การเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งต่างๆ และมีองค์กรเอกชนบางแห่งที่ได้รับการจดทะเบียน โดยได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย ส่วนเนื้อหาของร่างมาตรา ๓๐ นำมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษา เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีการรับรององค์กรเอกชนตามวรรคสอง และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร และหากบุคคลนั้นพบว่ามี การกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุ ทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กำหนดเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้อย่างไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่า ร่างมาตรา ๔๗ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้แต่เพียงว่าต้องไม่เคยเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดในระยะเวลาสิบปีก่อนได้รับแต่งตั้ง

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา ๔๗ กำหนดเรื่องคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคคลที่จะมาเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการพรรคพรรคเลือกตั้ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการพรรคพรรคเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และไม่ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระโดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน

ให้องค์กรพรรคเอกชนที่ได้รับพระราชทรัพย์ช่วยเหลือในพรรคพรรคสหสหพรรคเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นองค์กรพรรคเอกชนที่ได้รับพระราชทรัพย์ช่วยเหลือ ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคเลือกตั้ง สนทลวสละครบกำหนดเวลาที่ได้รับพระราชทรัพย์”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการพรรคพรรคเลือกตั้ง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออนุกรรมการพรรคพรรคเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และไม่ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระโดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน

ให้องค์กรพรรคเอกชนที่ได้รับพระราชทรัพย์ช่วยเหลือในพรรคพรรคสหสหพรรคเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นองค์กรพรรคเอกชนที่ได้รับพระราชทรัพย์ช่วยเหลือ ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคพรรคเลือกตั้ง สนทลวสละครบกำหนดเวลาที่ได้รับพระราชทรัพย์”

๒. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร และหากบุคคลนั้นพบว่ามี การกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุ

บรรดาความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่กับบุคคลภายนอกในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของร่างมาตรา ๖๘ ความว่า “ที่มีอยู่กับบุคคลภายนอก” เพื่อให้ครอบคลุมถึงความผูกพันของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกับเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ความในวรรคสองที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว เป็นดังนี้

“บรรดาสีทธิและความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่กับบุคคลภายนอกในวังก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ที่ส่วเป็นทวารตวเห็นทวารโตชโอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสีทธิและความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่กับบุคคลภายนอกในวังก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ที่ส่วเป็นทวารตวเห็นทวารโตชโอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๖๙

“มาตรา ๖๙ การดำเนินการสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใดตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งดำเนินการมาจนถึงวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือต่อที่ประชุมว่า ร่างมาตรา ๖๙ ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามมาตรา ๑๐๔ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วยหรือไม่

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความในวรรคหนึ่งมีหลักการรองรับการดำเนินการสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใดของ

คณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่มีกรรมการร่างรัฐธรรมนูญบางท่านตั้งข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจการดำเนินการไต่สวนตามมาตรา ๑๐๔ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๖๙ การดำเนินการสืบสวนสอบสวน การไต่สวน การดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใด...” และสอบถามว่าความในวรรคสองนั้นมีความมุ่งหมายอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ความในวรรคสองนำมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตาม ร่างมาตรา ๑๘ (๓) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการในเรื่องใดที่ได้บัญญัติวิธีการดำเนินการไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการนั้นต่อไปให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง แสดงความเห็น ว่า ความในวรรคสองที่แก้ไขใหม่อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ควรมีอำนาจดำเนินการในบางเรื่อง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสองที่แก้ไขใหม่เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะดำเนินการอย่างไร และเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้

“ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการในเรื่องใดที่ยังค้างการพิจารณาอยู่ และมีได้บัญญัติวิธีการดำเนินการไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการนั้นต่อไปให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๙ การดำเนินการสืบสวนสอบสวน การไต่สวน การดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใดตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งดำเนินการมาจนถึงวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการนั้นเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการในเรื่องใดที่ยังค้างการพิจารณาอยู่ และมีได้บัญญัติวิธีการดำเนินการไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการนั้นต่อไปให้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด”

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้ง

“กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงหน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาและหน่วยออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามของคำว่า “กรรมการ” เป็นดังนี้

“กรรมการ” หมายความว่า พรรคการเมือง กรรมการการเลือกตั้งและหมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า พรรคการเมือง กรรมการการเลือกตั้งและหมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และให้หมายความรวมถึงผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

และให้หมายความรวมถึงหน่วยเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาและหน่วยออกเสียง
ประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ”

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

จากนั้น นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง หรือต่อที่ประชุมว่า สมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติบางส่วนสอบถามว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถดำรงตำแหน่งเป็น
กรรมการของรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ตามที่ได้รับมอบหมายให้ไปชี้แจงต่อสภานิติบัญญัติ
แห่งชาตินั้น ได้อธิบายเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของร่างรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งอาจทำให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
บางส่วนเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่สามารถดำรงตำแหน่งใน
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจได้ ซึ่งมาตรา ๒๖๓ วรรคสอง (๒) (ข) ได้กำหนดข้อยกเว้น
ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำรงตำแหน่งในหน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๑๘๔ (๑) ของร่างรัฐธรรมนูญได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจไม่เข้าใจเนื้อหาของมาตรา ๒๖๓ ของร่างรัฐธรรมนูญ
เนื่องจากการกำหนดข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้นในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้ จึงขอให้ฝ่าย
เลขาธิการคณะกรรมการจัดทำตารางคำอธิบายหลักการมาตรา ๒๖๓ ของร่างรัฐธรรมนูญเพื่อนำไปชี้แจง
ต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ได้จัดทำตารางคำอธิบาย
หลักการมาตรา ๒๖๓ ของร่างรัฐธรรมนูญไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ขอให้โฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
แถลงข่าวเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องด้วย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
บางส่วนมีความกังวลเกี่ยวกับการซื้อหุ้นหรือการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity
Fund : LTF) และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการ
ซื้อหุ้นของรัฐวิสาหกิจ

ประธานกรรมการกล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจเกิดความเข้าใจที่สับสนเกี่ยวกับ
กองทุนรวมหุ้นระยะยาว และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นการซื้อหุ้นจากกองทุน ไม่เกี่ยวข้องกับการ
นิติบุคคลที่ประกอบการเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพไปซื้อหุ้นของ
รัฐวิสาหกิจ

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติบางส่วนมีความเห็นว่า
การถือหุ้นของนิติบุคคลที่ได้รับสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐก่อนที่ร่างรัฐธรรมนูญใช้บังคับ จะไม่ถือว่าเป็น
ผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล
ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถตีความในทางที่เป็นประโยชน์กับตนเองได้ แต่การตีความร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องการถือหุ้นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติควรเป็นหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๐ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์